

Küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor**Küresel riskli varlıklar haftanın ilk gününde ayrışan performanslar sergilediler.**

Fransa'da Başbakan Sebastien Lecornu'nun beklenmeyen istifası ülkede tahvil piyasalarını baskı altına alırken, uzun vadeli tahvil faizlerinde artış görüldü. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, dün istifasını açıklayan Başbakan Lecornu'ya siyasi partilerle müzakereleri yürütmesi için 48 saat süre verdi. ABD Merkez Bankası (Fed) üyesi Jeff Schmid, Fed'in hâlâ inatçı şekilde yüksek seyreden enflasyon karşısında önlemleri sürdürmesi gerektiğini belirtti. ABD 10 yıllık tahvil faizi 4 baz puan yükselişle %4,16, Almanya 10 yıllık tahvil faizi de 2 baz puan artışla %2,72 seviyesine geldi. Dolar endeksi %0,4 yükselirken, gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri ortalamada yatay seyretti. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,1 gerilerken, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksinde %0,3 yükseliş görüldü. Brent tipi ham petrolün varil fiyatında %1,5, Avrupa için referans doğal gaz fiyatında da %8,7 yükseliş kaydedildi. Altının ons fiyatı %1,9 yükseldi ve Bitcoin %2,0 artışla 125 bin 251 dolar seviyesinde kapandı.

Yurtiçinde finansal varlıklara olan talep dün kırılğan bir seyir izledi. TCMB Eylül ayı fiyat gelişmeleri raporunda, okula dönüşün eğitim, ulaştırma ve lokanta-otel kalemleri üzerinden aylık tüketici enflasyonuna yaklaşık 0,7 yüzde puan etkisi olduğunu belirtti. Ayrıca, Eylül ayında enflasyonun ana eğiliminin aylık bazda yükseldiğini ve üç aylık ortalamalar bazında ise daha sınırlı bir artış kaydettiğini ifade etti. Borsa İstanbul gösterge 100 ve 30 endeksleri dün günü düşüşle kapattı. Ülke risk primi ve TL cinsi tahvil faizlerinde yükseliş görüldü. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet kur karşısında değer kazandı.

Günlük Değişimler

Dolar/TL	41,68 ▲ 0,1%	BİST 100	10.735 ▼ -1,1%
TR 2Y	40,02 ▲ 9 bp	TR 10Y	31,39 ▲ 26 bp
DX	98,1 ▲ 0,4%	MSCI Dünya	4.352 ▲ 0,3%
Altın (ons, \$)	3.960 ▲ 1,9%	ABD 10Y	4,16 ▲ 4 bp
Brent (varil, \$)	65,5 ▲ 1,5%	TTF (MWh, €)	34,2 ▲ 8,7%
Bitcoin (\$)	125.251 ▲ 2,0%	Karbon (ton, €)	78,8 ▼ -0,5%

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0,1%
Dolar/Japon Yeni	2,0%
Dolar Endeksi	0,4%
İngiliz Sterlini/Dolar	0,1%
JP Morgan GÖÜ Endeksi	0,0%
Dolar/Meksika Pesosu	-0,3%
Euro/Dolar	-0,3%
Dolar/Güney Afrika Randı	-0,3%
Dolar/Brezilya Reali	-0,5%

MSCI Endeksleri (Dolar bazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	-1,0%
MSCI Kuzey Amerika	0,4%
MSCI Dünya	0,3%
MSCI GÖÜ Avrupa	0,2%
MSCI Asya Pasifik	-0,1%
MSCI GÖÜ	-0,1%
MSCI Avrupa	-0,2%
MSCI Latin Amerika	-0,7%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Hazine Nakit Dengesi (milyar TL)	Eylül		84,2

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

Yeni günde küresel risk iştahı karışık bir seyir izliyor. Yeni günün ilk saatlerinde makroekonomik veri akışı sakin. Küresel tarafta bugün ABD, Fransa ve Japonya gibi ülkelerdeki politik gelişmeler takip edilecek. Yurtiçinde bugün Eylül ayı hazine nakit dengesi verileri yayımlanacak. Ayrıca, TCMB Başkanı Fatih Karahan, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda bir sunum gerçekleştirecek.

Uluslararası Para Fonu (IMF) Dünya Ekonomik Görünümü Ekim 2025 raporunun ikinci bölümünü yayımladı. Raporun bu bölümünde, gelişmekte olan ekonomilerin son yıllarda yaşanan şoklara karşı dirençli bir görünüm sergilediği ifade edildi. Burada bazı pozitif dış etkenlerin yanı sıra, içerde uygulanan olumlu politikaların temel rol oynadığına işaret edildi. Maliye ve para politikalarında görülen gelişmelerin desteğiyle artan güvenin kur müdahalelerine ihtiyacı azalttığı ve merkez bankalarının yerel piyasalar üzerinde daha fazla kontrol sahibi olduğu vurgulandı. Önümüzdeki dönemde daha sağlam para ve mali politika çerçevesine sahip olan ülkelerin risklerden kaçınma konusunda daha başarılı olacağına dikkat çekildi.

Şirket ve Sektör Haberleri

Ülker Bisküvi, 250 milyon dolar tutarındaki 3 yıl vadeli kredisinin refinansmanı için sendikasyon kredisi aldı. Şirket, 2023 yılında kullanmış olduğu 3 yıl vadeli krediyi, yeni aldığı 250 milyon dolar tutarında, 5 yıl vadeli, 6 ayda bir faiz ödemeli sendikasyon kredisi ile erken kapatacak.

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) gıda fiyat endeksi Eylül 2025'te bir önceki yıla kıyasla %3,4 arttı. Eylül ayında et fiyatları artarken tahıl, süt ürünleri, şeker ve bitkisel yağ fiyatlarında düşüş gözlemlendi. Et fiyatlarındaki artışta dünya çapında sığır ve koyun etine yönelik yüksek talep belirleyici oldu. Buğday fiyatlarında ise, Rusya, Avrupa ve Kuzey Amerika gibi önemli üreticilerde yaşanan büyük hasat nedeniyle art arda üçüncü ay düşüş kaydedildi. Benzer bir düşüş mısır ve pirinçte de görüldü. Süt ürünleri fiyat endeksinin tüm alt kalemlerinde dönemsel koşullar ve ithalat talebinin azalması gibi faktörler nedeniyle azalış yaşandı. Şeker fiyatları Brezilya'da üretimin beklenenin üzerinde gerçekleşmesi ile Hindistan ve Taylan gibi ülkelerde muson yağmurlarının yarattığı olumlu hasat koşulları nedeniyle düştü. Bitkisel yağ fiyatlarındaki düşüşte ise palm ve kolza yağlarındaki fiyat değişimleri öncü oldu.

OpenAI, Nvidia'nın ardından ABD'li bir diğer dev çip üreticisi olan AMD ile stratejik partnerlik anlaşması yaptı. Anlaşmaya göre OpenAI, AMD'nin 6 gigavatlık (GW) Instinct serisi grafik işleme birimlerini (GPU) 1 GW'lık kısmı 2026'nın ikinci yarısında olmak üzere kullanacak. OpenAI ayrıca AMD'nin toplam hisse değerinin yaklaşık %10'una denk gelen 160 milyon sıradan hissesini satın alma opsiyonuna sahip olacak. Bu satın alma opsiyonu OpenAI'nın AMD'den 6 GW'a kadar GPU almasına ve açıklanmayan hisse fiyatı hedeflerine bağlı olacak. Anlaşmanın duyurulmasıyla yeniden Cuma günkü rekorunu zorlayan S&P 500'ün yükselişine öncülük eden hisselerin arasında yine teknoloji hisseleri yer aldı. Bununla beraber eşit ağırlıklı S&P endeksi neredeyse değişmeden günü kapatırken endeksin geneline yayılan fiyat hareketi oldukça ılımlı kaldığı görüldü.

Türkiye enerji verimliliği çalışmaları ile yılda 5 milyar dolar kazanç sağlayabilir. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan açıklamalarında 2002 yılından beri enerji verimliliğini artırmaya yönelik projeler yürütüldüğünü ve enerji verimliliğinin etkin şekilde kullanılması ile yılda 5 milyar dolar kazanç sağlanabileceğini belirtti.

Dünya Bankası finansmanı ile Türkiye Elektrik İletim Anonim Şirketi (TEİAŞ) tarafından yürütülecek olan "Elektrik İletim Sisteminin Dönüşümü Projesi"nin ilk faz kredi anlaşması imzalandı. 750 milyon dolarlık ilk faz kredi anlaşması ile iletim

Şirket ve Sektör Haberleri

şebekesinin kapasitesi artırılması, şebeke yönetiminde dijitalleşme sağlanması ve yenilenebilir enerji kaynaklarının sisteme entegrasyonunun hızlandırılması hedefleniyor.

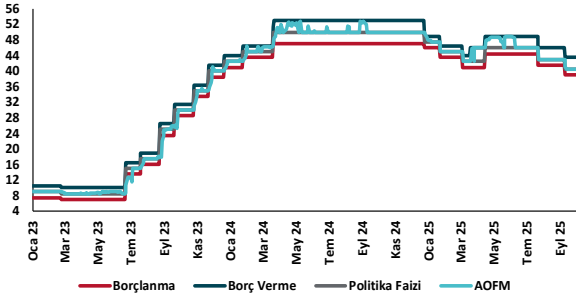
Avrupa İstatistik Ofisi (EUROSTAT) tarafından açıklanan verilere göre 2024 yılı itibarıyla Avrupa'da 25-34 yaş arası gençlerin %44,2'si yükseköğretim düzeyinde eğitime sahip. Avrupa Birliği'nin (AB) yükseköğretime ilişkin 2030 hedefi, 25-34 yaş arası gençlerin en az %45'inin yükseköğretim düzeyine (ISCED 5-8)* ulaşmasını öngörüyor. Verileri mevcut olan 242 Düzey-2 bölgesinin 84'ü bu hedefi şimdiden yakalamış durumda. En yüksek oranlara sahip 25 bölgede, gençlerin en az %57,5'i yükseköğretim mezunu. Bu bölgeler ağırlıklı olarak kaliteli üniversiteleri, araştırma ve inovasyon odaklı yapılarıyla öne çıkan başkent bölgelerinden oluşuyor (Belçika, Danimarka, İrlanda, İspanya, Fransa, Litvanya, Macaristan, Hollanda, Polonya, Slovakya, İsveç). Öte yandan, 24 bölgede yükseköğretim oranının %26,5'in altında kaldığı görülüyor. Genellikle kırsal, coğrafi olarak izole bölgeler olan bu yerlerde tarım sektörü büyük yer tutarken, gençler üniversite yerine mesleki eğitim ve çıraklık yoluyla iş gücüne katılıyor. Bu düşük oranlı bölgeler, ağırlıklı olarak doğu ve güney Avrupa'da yoğunlaşıyor. Bu veriler, AB genelinde yükseköğretime erişimde bölgesel eşitsizliklerin hâlâ önemli bir mesele olduğunu ortaya koyuyor. Türkiye ise %43,3'lük oranı ile AB ortalamasına oldukça yakın. Düzey-2 bölgeleri bazında bakıldığında Ankara (%52,9), İstanbul (%49,5) ve İzmir'de (%49,0) yükseköğretim düzeyinde eğitime sahip gençlerin oranının diğer bölgelere göre daha yüksek olduğu görülüyor. Şanlıurfa ve Diyarbakır'dan oluşan TRC2 bölgesi ise %23,6'luk oranıyla Türkiye'de gençlerin yükseköğretime katılımının en düşük olduğu bölge konumunda.

*International Standard Classification of Education. ISCED, eğitim programlarını ve ilgili yeterlilikleri düzeylere ve alanlara göre sınıflandırmak için kullanılan uluslararası referans sistemi olup 0'dan 8'e kadar olan dokuz eğitim düzeyini kapsar.

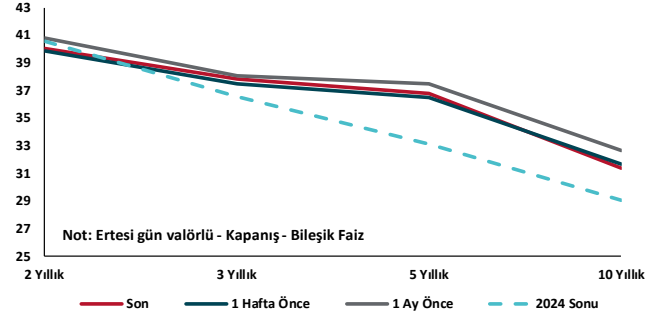
Kalkınma Gündemi

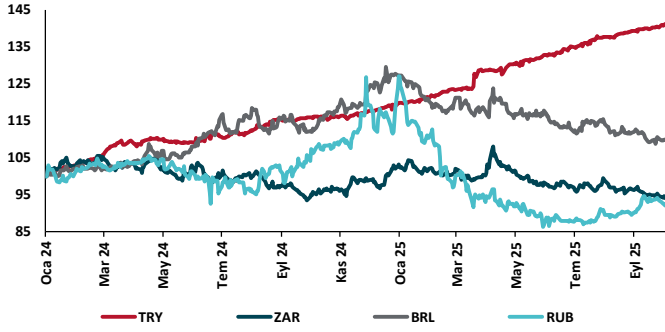
TCMB Faiz Koridoru

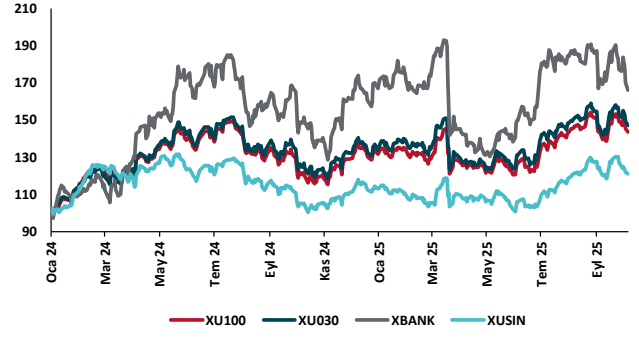
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

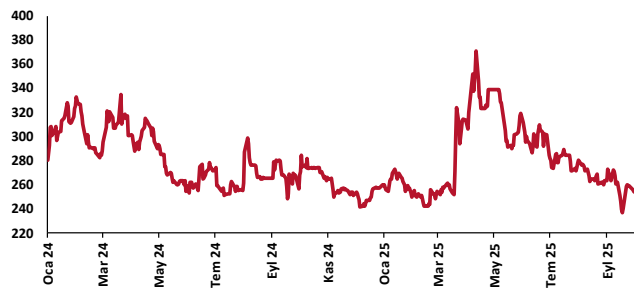
USD/GOÜ Para Birimleri (29/12/2023=100)

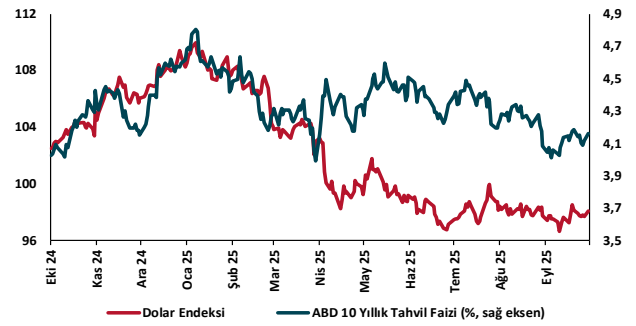
Ulusal Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

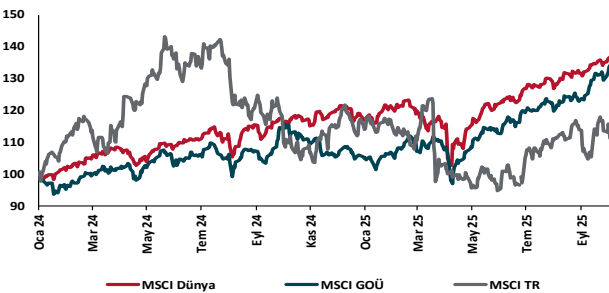
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

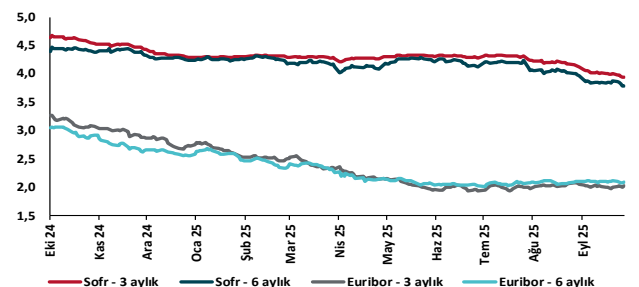
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (29/12/2023=100)

Küresel Göstergeler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2025 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.